

VERNIEUWINGEN IN DE STRUCTUUR EN HET PROCES

Kwaliteitszorgsysteem sportvloeren en sportaccommodaties herzien

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de herziening van het NOC*NSF Kwaliteitszorgsysteem sportvloeren en sportaccommodaties. In 2016 zijn vernieuwingen doorgevoerd binnen de structuur van de Normalisatie – een onderdeel van het Kwaliteitszorgsysteem. Dit jaar verandert het proces dat een opdrachtgever moet doorlopen om een NOC*NSF/sportbondcertificaat voor een sportvloer of accommodatie te krijgen.

Tekst: **IJdo Groot**

Nederland heeft kwalitatief goede en veilige sportaccommodaties. Deze hoge kwaliteit is mede bereikt door de Normalisatie. Hierin wordt beschreven hoe NOC*NSF-normen tot stand komen en worden onderhouden. Deze normen geven aan wat de minimale eisen aan sportvloeren en sportaccommodaties moeten zijn met betrekking tot sportfunctionaliteit, veiligheid, bespeelbaarheid,

uniformiteit en duurzaamheid. Deze minimale eisen zijn onder te verdelen in materiaaltechnische, constructie- en sporttechnische eisen, die door de georganiseerde sport noodzakelijk worden geacht om de kwaliteit en veiligheid van sportvloeren en sportaccommodaties in Nederland te borgen. Wordt aan de betreffende normen voldaan, dan krijgt de eigenaar een NOC*NSF/

sportbondcertificaat. Het certificaat is voor sportbonden een randvoorwaarde om in de betreffende accommodatie of op de sportvloer competitiewedstrijden en toernooien te kunnen organiseren. Voor een eigenaar, in veel gevallen een gemeente, is dit certificaat een bevestiging van een kwalitatief goede en veilige sportvloer of sportaccommodatie.

Aanpassing

Om de Normalisatie up-to-date te houden en de kwaliteit van de Nederlandse sportvloeren en sportaccommodaties te blijven garanderen, bleek het noodzakelijk om deze op twee punten aan te passen. Het eerste punt waar gemeenten mee te maken kunnen krijgen is de optimalisering van het registratie- en beoordelingsproces. Het proces dat een opdrachtgever moet doorlopen om een NOC*NSF/sportbondcertificaat te krijgen is hiervoor aangepast. “In de vóór de aanpassing gevolgde procedure werden de betreffende bond of bonden vrij laat in het keuringsproces betrokken”, stelt Matthijs de Bruin namens NOC*NSF. “De sportbond werd pas na afronding van het project op de hoogte gesteld. Dit betekende in de praktijk dat hij geen afstemming met de betreffende sportclub en gemeente kon hebben om hen te adviseren in het proces en hen te informeren over nuttige bouwgerelateerde zaken.” In februari dit jaar is een herzien registratie- en beoordelingsproces vastgesteld door een vertegenwoordiging van de betrokken sectoren: de markt, gemeenten en de sport. De betreffende tekst is aangepast in het *Procedurehandboek Kwaliteit sportvloeren en sportaccommodaties*. In dit handboek zijn de wijze waarop wordt samengewerkt door alle betrokken partijen binnen het Kwaliteitszorgsysteem en alle gerelateerde afspraken vastgelegd. De Bruin: “De opdrachtgever van de nieuw- of verbouw van een sportaccommodatie of sportvloer dient voortaan de projectplannen vóór de aanbesteding digitaal te registreren via de ‘NOC*NSF Sportvloerenlijst’. Daar dient hij een aantal basisgegevens in te vullen in het projectstelsel, waaronder de naam van het keuringsinstituut dat de eindkeuring zal uitvoeren. In de daaropvolgende fase zet het keuringsinstituut aanvullende projectgegevens in het projectstelsel, zoals de sportvloerconstructie, de gekozen aannemer en de datum van de eindkeuring. Uiteindelijk uploadt het keuringsinstituut het keuringsrapport.”

Zodra het project door de opdrachtgever is

geregistreerd, krijgen de betrokken bond of bonden en NOC*NSF hiervan een melding. Zij kunnen daarna het gehele proces volgen. “Er wordt onder meer gekeken of de sportvloer voldoet en of – indien relevant – aan specifieke afspraken is voldaan. Zodra het keuringsinstituut het resultaat positief beoordeelt, wordt door het projectstelsel automatisch een NOC*NSF/sportbondcertificaat gegenereerd en samen met het keuringsrapport verstuurd naar onder meer de opdrachtgever en de betrokken sportclub.” Niet alleen voor NOC*NSF en de bonden is het *Procedurehandboek* verbeterd: ook andere betrokkenen hebben er baat bij. Ronald Huijser is namens VSG betrokken bij de herziening van de tekst. “Aan de hand van het oude *Procedurehandboek* konden de betrokken partijen – met elk eigen belangen – het proces verschillend interpreteren. In het nieuwe *Procedurehandboek* staat het hele registratie- en beoordelingsproces duidelijker en eenduidiger omschreven.”

Bijdrage

Nieuw in de procedure is ook het betalingsmoment van de ‘Bijdrage Kwaliteitszorgsysteem’. “Sinds 2014 betaalt een opdrachtgever een bescheiden bijdrage

Matthijs de Bruin, projectleider sportparticipatie NOC*NSF.

per project”, legt De Bruin uit. “Deze bijdrage is bedoeld om de hoge kwaliteit van sportvloeren en sportaccommodaties te behouden en door te ontwikkelen. Uit het budget kan bijvoorbeeld onderzoek naar innovaties en problemen in de praktijk worden gefinancierd.”

In het oude systeem liep de ‘Bijdrage Kwaliteitszorgsysteem’ over verschillende schijven van opdrachtgever naar aannemer naar keuringsinstituut en uiteindelijk naar NOC*NSF. “Hierdoor was het voor sommige opdrachtgevers niet duidelijk wat het nut en de noodzaak van deze bijdrage was. Daarnaast was het systeem zo ingericht dat de opdrachtgever de rapportage van de eindkeuring en het NOC*NSF/sportbondcertificaat al kon ontvangen voordat alle betalingen waren gedaan. Met als gevolg dat in enkele gevallen de bijdrage niet werd betaald.”

In de nieuwe procedure is het betaalmoment naar voren gehaald. Nadat de opdrachtgever het project heeft geregistreerd, wordt automatisch een factuur verstuurd voor de ‘Bijdrage Kwaliteitszorgsysteem’. Het keuringsinstituut begint pas met de eindkeuring nadat de opdrachtgever de bijdrage heeft betaald. Zonder keuringsrapport en NOC*NSF/sportbondcertificaat kunnen geen competitiewedstrijden of toernooien in de nieuwe accommodatie of op de sportvloer worden gespeeld. Bovendien betaalt de opdrachtgever de bijdrage voortaan rechtstreeks aan NOC*NSF.

“We hopen door deze herzieningen inzichtelijker te kunnen maken waarvoor de bijdrage is bedoeld. Bijkomend voordeel is dat het nieuwe systeem het mogelijk maakt om inzicht te krijgen in het totaal aantal gecertificeerde sportvloeren en sportaccommodaties in Nederland.”

Structuur

Naast de procedure is nog een punt van de Normalisatie aangepast: de structuur. De afgelopen jaren was de regie over de Normalisatie, en dus ook de NOC*NSF-normen, in handen van het Nederlands Normalisatie

Instituut (NEN). “Najaar 2015 is uitgesproken dat dit geen logische structuur is als je bedenkt dat de normen van NOC*NSF zijn”, blikt Erik Lenselink, manager Sportontwikkeling bij NOC*NSF, terug. “Er was geen evenwichtige structuur die ervoor zorgde dat de normen op een juiste manier tot stand komen en worden onderhouden.”

In reactie op de toenemende behoefte aan duidelijkheid besloot NOC*NSF, in samenwerking met VSG en VNG, de regie op zowel het normeren als het keuren van sportvloeren en sportaccommodaties weer naar zich toe te trekken. “Sinds vorig jaar speelt NOC*NSF weer een centrale rol bij de totstandkoming en het onderhouden van NOC*NSF-normen, het bepalen van de wijze van keuren en het erkennen van keuringsinstituten”, stelt Lenselink.

De structuur van de Normalisatie werd verder aangescherpt door afspraken te maken over de samenstelling van de tien inhoudelijke werkgroepen die onderdeel zijn van de NOC*NSF-normcommissie sportvloeren en sportaccommodaties. De NOC*NSF-normcommissie voert de besluitvorming voor het vaststellen van nieuwe en herziene NOC*NSF-normen en het verwijderen van verouderde NOC*NSF-normen. De commissie doet dit op basis van adviezen en werkzaamheden van de inhoudelijke werkgroepen. De belangen van de markt, gemeenten en de sport worden binnen de werkgroepenstructuur behartigd door een vertegenwoordiging van sportbonden, gemeenten, aannemers, leveranciers, adviesbureaus, brancheorganisaties, onderwijs en door NOC*NSF erkende test- en keuringsinstituten.

“Tot voor kort zaten voornamelijk aannemers en fabrikanten in deze werkgroepen”, constateert Huijser. “Gemeenten en sport waren ondervertegenwoordigd ten opzichte van de marktpartijen. Dat leverde eenzijdige, voor deze marktpartijen mogelijk gunstige, voorstellen en normen op. Daarom heeft VSG aangedrongen op het maken van afspraken over een evenwichtigere samenstelling. Vorig jaar zijn deze

afspraken effectief geworden: per branche kan één vertegenwoordiger – of maximaal twee – in een werkgroep zitting nemen. Hierdoor zijn gemeenten meer betrokken bij de totstandkoming van de normalisatie. Dat kan bijvoorbeeld leiden tot – met behoud van de kwaliteit – een minder strenge norm, met als gevolg minder kosten voor de gemeentelijke opdrachtgever. Ook hebben gemeenten meer inbreng in bijvoorbeeld de discussie over het aanbrengen van meerdere typen belijning in een multifunctionele accommodatie: Hoe ver moet men hierin gaan?”

VSG richtte onlangs de VSG-werkgroep Normalisatie op. In deze werkgroep worden onder meer de standpunten besproken die namens de gemeenten kunnen worden ingenomen in de werkgroepen. Hiermee wil VSG voor een breed gedragen vertegenwoordiging zorgen en de krachten van gemeenten bundelen.

College van Deskundigen

De verschillende belangen van gemeenten, verenigingen en aannemers worden ook besproken in het College van Deskundigen, dat een aantal jaar geleden onder auspiciën van NOC*NSF werd ingesteld. Lenselink is voorzitter. “Alle betrokken partijen hebben een gemeenschappelijk belang bij een kwalitatief goede sportaccommodatie of sportvloer. Maar er spelen ook eigen belangen mee: een aannemer wil graag een goede prijs voor zijn product, een gemeente wil

“De opdrachtgever dient voortaan de projectplannen vóór de aanbesteding digitaal te registreren”

niet de hoofdprijs betalen en verenigingen willen voor niet te hoge huurkosten gebruikmaken van een accommodatie en vloer die is gebouwd volgens de normen van hun bond. Het is belangrijk dat de betrokken partijen met elkaar in gesprek blijven om hun belangen op elkaar af te stemmen. Zij moeten gezamenlijk kunnen reageren op veranderingen en ontwikkelingen in onder meer de wetgeving, de praktijk en de normen van – internationale – bonden. Voor dit doel is het College van Deskundigen opgericht. Gemeenten, markt en sport zijn in dit college evenredig vertegenwoordigd met elk twee personen.”

Op initiatief van het College van Deskundigen kwam in 2016 de aanzet om een onderzoeksbudget beschikbaar te stellen. “Het College van Deskundigen stelt vast aan welke onderzoeken het beschikbare geld wordt besteed. Een onderzoek kan zich bijvoorbeeld richten op innovatieve manieren om tegen minder kosten tot een hogere kwaliteit te komen.”

Zie ook <https://sportvloeren.sport.nl/sportvloerenlijst>. ↩

Verder lezen...

Op het Visie & Beleidsplein op www.sportengemeenten.nl kunt u de volgende documenten downloaden:

‘NOC*NSF (2015), Procedurehandboek kwaliteit sportvloeren & sportaccommodaties’ bij *Sport en Accommodaties*